

5.6. Název vyučovacího předmětu: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** RVP ZV. Navazuje na vyučovací předmět **Objevy** z 1.-3. ročníku, který přináší žákům základní poznatky o světě, historických a kulturních okolnostech života lidí a výsledcích jejich činnosti. Tento předmět seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi, především regionálního charakteru. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků z vyučování i z osobního života s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize, uvádí je v souvislosti. Obsah předmětu má převážně činnostní charakter, a směřuje k tomu, aby si žáci utvářeli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a ostatními zeměmi světa.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Vlastivěda** vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících. Tvoří ho tyto tematické okruhy:

- Místo, kde žijeme,
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas.

Ve vyučovacím obsahu jsou integrována tato **průřezová témata**: Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Environmentální výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Vlastivěda** se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, částečně mimo budovu školy (exkurze, výlety, návštěvy památek, muzeí..)

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu vlastivěda

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání.
- Pracujeme metodami Kritického myšlení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky základním algoritmům řešení problémů.
- Dáváme žákům prostor pro originální řešení.
- Při mimoškolních akcích monitorujeme, jak žáci zvládají řešení problémů v praxi.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky prezentovat své názory a obhájit je před skupinou.
- Umožňujeme dětem pracovat ve skupinách a týmech.
- Vedeme žáky k tomu, aby si předávali informace a zážitky z cest.
- Klademe důraz na kulturu řeči.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti a tím zefektivnit spolupráci v týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme takové situace, kdy jeden pomáhá druhému.
- Učíme žáky chápat různé sociální postavení lidí v historii a vyvozovat z toho analogie k současnosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k národní hrdosti , ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k adaptaci na různé pracovní prostředí.
- Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.
- Podporujeme nejrůznější formy spolupráce žáků s organizacemi, policií, obcí, sdruženími apod.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi.
- Měníme pracovní podmínky a vedeme žáky k adaptaci na ně.
- Cíleně ujasňujeme představu žáků o Evropské unii a jejich pracovní uplatnění v ní.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět podle RVP ZV :

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*
- *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*
- *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

